

เที่ยวโต ที่รัก

ฮิมิตะ ณ เที่ยวโต

เล่า "เที่ยวโต"

สไตล์อินดี้ที่ไม่มีในไกด์บุ๊กญี่ปุ่น

KYOTO

เที่ยวโตที่รัก
โตเที่ยวที่คิดถึง

www.ksars.org

เกี่ยวไตที่รัก
ไตเกี่ยวที่คิดถึง

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน 2558

เกี้ยวโตที่รัก โตเกี้ยวที่คิดถึง • อิมิโตะ ณ เกี้ยวโต และณัฐพงศ์ ไชยวานิชย์ผล

พิมพ์ครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน, กุมภาพันธ์ 2558

ราคา 220 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

อิมิโตะ ณ เกี้ยวโต. เกี้ยวโตที่รัก โตเกี้ยวที่คิดถึง. กรุงเทพฯ : มติชน, 2558.

272 หน้า--(สารคดี (ความเรียง)).

1. ญี่ปุ่น--ภูมิประเทศและการท่องเที่ยว. I. ณัฐพงศ์ ไชยวานิชย์ผล. II. ชื่อเรื่อง.

915.2

ISBN 978-974-02-1380-2

ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์ : อัครักษ์ คตะนาท, สุพจน์ แจ่มแจ้ง, สุชาติ ศิริสุวรรณ,
ปิยธรรมา สุทธิทรัพย์, ไพรัตน์ พงศ์พานิชย์, นงนุช สิงหเดชะ

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : กิตติวงรณ์ เทิงวิเศษ • รองผู้จัดการสำนักพิมพ์ : สุจิตต์ ทิมวัฒน์
บรรณาธิการบริหาร : สุภัทธรณ์ บุญปิ่น • บรรณาธิการสำนักพิมพ์ : พัลลภ สามสี
บรรณาธิการเล่ม : เตือนใจ นิลรัตน์, สุพรรณิ สงวนพงษ์ • นักศึกษานិเทศ : กรกฎ ไทศาลยุทธนากุล, ชัชวาท ลาดพิมพ์
พิสูจน์อักษร : บุญญา มีธนะ • กราฟิกเลย์เอาต์ : ธนะรงค์ ชิงหฤตุม
ออกแบบปก-ศิลปกรรม : ประภาพร ประเสริฐโสภณ • ภาพประกอบ : ร่มพูนท ร่มภูวรัตน์ Facebook.com/woodworkstudio
ประชาสัมพันธ์ : สุชาดา ฝ่ายสิงห์

หากท่านต้องการสั่งซื้อหนังสือเล่มนี้จำนวนมากในราคาพิเศษ
เพื่อมอบให้วัด ห้องสมุด โรงเรียน หรือองค์กรภาคีต่างๆ
โปรดติดต่อโดยตรงที่ บริษัทงันดี จำกัด โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3353 โทรสาร 0-2591-9012

สำนักพิมพ์มติชน

www.matchonbook.com

บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) : 12 ถนนเทศบาลนุกมล ประชาานิวงค์ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 1235 โทรสาร 0-2589-5818

แม่พิมพ์สี-ขาวดำ : กองงานเตรียมพิมพ์ บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) 12 ถนนเทศบาลนุกมล ประชาานิวงค์ 1
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2400-2402

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด 27/1 หมู่ 5 ถนนสุทธาประชาสรรค์ 2 ตำบลบางพูด

ตำบลปากเกร็ด นนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2584-2138, 0-2582-0590 โทรสาร 0-2582-0597

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงันดี จำกัด (ในเครือมติชน) 12 ถนนเทศบาลนุกมล ประชาานิวงค์ 1
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3350-3353 โทรสาร 0-2591-9012

Matchon Publishing House a division of Matchon Public Co., Ltd.

12 Tetsabannarueman Rd, Prachanivate 1, Chatchuk, Bangkok 10900 Thailand

หนังสือฉบับนี้พิมพ์ด้วยเทคนิคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หรือprintonssustainable.com/askgreen ขอสงวนสิทธิ์ในลิขสิทธิ์ของผู้อ่าน

คำนำ สำนักพิมพ์

คุณรู้จักประเทศญี่ปุ่นในแง่มุมไหนบ้าง

เดินทางไปยังไหน...เที่ยวที่ไหน...ราเมนร้านไหนอร่อย
...ย่านช้อปปิ้งตรงไหนที่ต้องไม่พลาด...

อยากรู้เรื่องไหน แต่ใส่คำค้นในกูเกิล บรรดาข้อมูล
มหาศาลก็มีมาให้อ่านอย่างท่วมท้น แต่ยังมีเรื่องเล็กๆ น้อยๆ
ที่บ่งบอก “ความเป็นญี่ปุ่น” อีกมากมายที่เรายังไม่รู้

“เที่ยวโตที่รัก-โตเที่ยวที่คิดถึง” อยากเล่ามุมมองเหล่านี้
นี้ให้แก่คุณผู้อ่าน

อิมิโตะ ฌ เที่ยวโต เป็นนักเขียนที่ได้ไปอยู่เที่ยวโตกว่า
7 ปี การได้กลับไปดูความเปลี่ยนแปลงของเมืองที่เปลี่ยนไป
ทำให้เธอค้นไม่ค้นมือ อยากจะเขียนๆๆ อีกหลายๆ ครั้ง

ดูจากนามปากกาและผลงานที่ผ่านมาของเธอ อย่าง *จดหมายรักจากเกียวโต* หรือ *ศรัทธาจากปลาร้าถึงวาซามิ* ก็รู้ได้เลยว่าเธอต้องตั้งใจเรื่องญี่ปุ่นญี่ปุ่นเอามากๆ

ณัฐพงศ์ ไชยวานิชย์ผล หรือ **นัทลุง** นักเขียนมือดีที่แจ้งเกิดจากหนังสือเจ๋งๆ มาแล้วอย่าง *JAPAN DID* หรือ *เอ๊ะ!! เจป็อบ* *A GUIDE TO JAPANESE POPULATION* ก็มาเล่ามุมมองต่อเมือง “โตเกียว” ในมุมต่าง เพราะมีประสบการณ์จากการไปทำงานที่นั่น (และปัจจุบันก็ยังไปบ่อยๆ)

ดูจากสรรพคุณแล้ว เรื่องญี่ปุ่นในมุมใหม่ๆ จึงต้องเป็นของสองคนนี่เท่านั้น!

นอกจากการเล่าเรื่องแบบ “อินดี้สไตล์” ที่หาไม่ได้ในไกด์บุ๊กญี่ปุ่นที่บอกไป หนังสือเล่มนี้ยังตั้งใจจะเสิร์ฟความสนุกด้วยสไตล์การจัดเลย์เอาต์แบบกลับหัวกลับหาง พลิกอ่านข้างหน้าหรือเปิดดูข้างหลังก่อนก็ได้ ไม่มีกติกา แต่ก่อนจะพลิกไปอ่าน ต้องขอเล่าถึง “ความเก่า” ของทั้งสองเมืองให้ฟังนิดนึง

เกียวโต-เมืองที่-เกิดก่อนเป็นพันปี มีจุดเด่นตรงที่ทัศนียภาพอันงดงาม ห้อมล้อมด้วยขุนเขา และมีเอกลักษณ์โดดเด่นทางศิลปวัฒนธรรม ดูได้จากวัดวาอาราม ปราสาทไม้ และบ้านเรือนเก่าแก่หลายแห่ง

โตเกียว-เมืองน้อง-รับไม้ต่อในการเป็นเมืองหลวง เป็นศูนย์กลางการปกครองของประเทศ เมืองที่กลับมาผงาดในเวทีระดับโลกหลังบอบช้ำจากสงครามโลกครั้งที่ 2 จนตอนนี้กลายเป็นเมืองที่มีค่าครองชีพสูงลิ่วไปแล้ว

แม้ทั้งสองเมืองจะเจริญก้าวหน้าไปเพียงใด วิถีชีวิตของผู้คน ก็ยังคงความน่าสนใจ ผสมผสานทั้งความทันสมัยและความดั้งเดิม อันมีเสน่ห์

เขาและเธอจะพาเราไปรู้จักผู้คน ทำความเข้าใจพื้นที่ เปิดมุมมองใหม่ๆ ต่อญี่ปุ่นและคนญี่ปุ่น และยังทำให้หันกลับมาดู “เมืองไทย” ที่เราใช้ชีวิตอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน

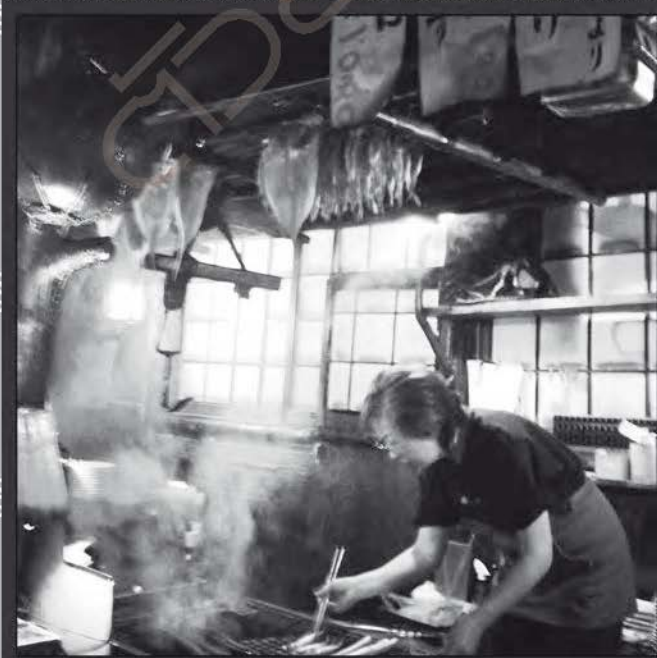
“เที่ยวโตที่รัก-โตเที่ยวที่คิดถึง” เป็นพื้นที่พูดคุยสำหรับคนที่อยากแบ่งปันเรื่อง “ญี่ปุ่นๆ” ในมุมที่หลายคนเคยแอบคิดในใจเวลาที่ได้ไปสัมผัส กิน-ดื่ม ท่องเที่ยว อ่านข่าวเกี่ยวกับเที่ยวโต-โตเที่ยว

แม้จะเป็นคำชมที่ดูเขี้ยวเขย แต่สำนักพิมพ์รับรองว่า อ่านแล้วต้องอุทานในใจ...

“เฮ้ย มีแบบนี้ด้วยอะ!”

สำนักพิมพ์มติชน

เกี้ยวไตที่รัก

ฮิมิตะ ณ เกี้ยวไต

สารบัญ

คำนำผู้เขียน : ฮิมิโตะ ณ เกียวโต	11
บทนำ	15
ร้อนและร่วงโรย	23
City for All : เมืองมนุษย์	33
เมืองห้ามมั่ว	39
โอฮารา	53
ชงชา	67
เล่าเรื่องฮอกไกโด	89
เมืองจักรยาน	117
กายสำคัญกว่าจิต	133
รสชาติวัฒนธรรม	143
บทส่งท้าย	153
รู้จักผู้เขียนและนักวาดภาพประกอบ	157-159

คำนำ ผู้เขียน

งานเขียนเรื่อง “เกี้ยวโต” ในเล่มนี้ไม่อาจเรียกได้เต็มปากเต็มคำว่าเป็น “งานเขียน” แต่เป็นเหมือน “งานเล่า” เสียมากกว่า และผู้เขียนก็ตั้งใจที่จะเรียกสรรพนามแทนตัวเองว่า “แขก” เพราะในขณะที่เขียน แขกนี้ก็ภาพว่าตัวเองกำลังนั่ง “เล่า” ให้ใครสักคนที่เมืองไทยฟัง

ที่มหาวิทยาลัยเกี้ยวโต มีโครงการเชิญนักวิชาการ นักคิดนักเขียน ไปประจำที่มหาวิทยาลัยเสมอ ในรอบ 3 เดือนบ้าง 6 เดือนบ้าง ในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ปี 2013 แขกได้รับเชิญจากบัณฑิตวิทยาลัยเอเชียและแอฟริกันศึกษา สถาบันนี้แยกตัวออกมาจาก “ศูนย์ศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ที่แขกเคยเรียนอยู่ที่นั่นถึง 7 ปี กลับไปครานี้จึงเหมือนกลับไปโรงเรียนเก่า ผิดกันแต่ว่าเปลี่ยนสถานะ

จากนักเรียนเป็น “นักวิจัย” และเพื่อนๆ ที่เคยเรียนด้วยกันมารวมถึงรุ่นน้องก็กลายมาเป็นครูบาอาจารย์กันไปหมดแล้ว

เนื่องจากการเล่าถึงเกี้ยวโตที่แสนจะคุ้นเคย แยกจึงไม่เล่าถึง “สถานที่ท่องเที่ยว” หรือความตื่นตาตื่นใจใดๆ แต่เล่าถึงความประทับใจในชีวิตประจำวัน และความประทับใจสูงสุดที่แยกได้รับใน 3 เดือนที่ไปอยู่ครั้งนี้คือ เป็นครั้งแรกที่แยกตระหนักว่าการออกแบบเมืองเมืองหนึ่งนั้น น่าจะตั้งอยู่บนฐานคิดใดคิดหนึ่งก่อนจะแปรออกมาเป็นถนน เป็นตรอก เป็นซอย เป็นทางเท้า เป็นคลอง เป็นต้นไม้ เป็นก้อนหินที่ใช้ปูริมคลองหรือคันดินทางเดินริมแม่น้ำ

เดือนสิงหาคมที่แยกไปถึงนั้นอุณหภูมิของเมืองสูงเฉียดๆ 40 องศาเซลเซียส สิ่งที่เตะตาอย่างยิ่งคือ แผงปลูกมะระชั้นกับข้างแผงปลูกมะเขือเทศบ้าง แผงปลูกบวบบ้าง ที่ปลูกกันทั่วไปขนานกับแนวตึกหรือระเบียงอพาร์ทเมนต์ แผงต้นไม้เขียว มีอายุประมาณ 3 เดือนนี้เป็นโครงการรณรงค์จากสำนักผังเมืองของเทศบาลเพื่อใช้แทนม่านกันแสงแดด และเพื่อลดความร้อน ลดการใช้แอร์และเพื่อประหยัดไฟ

เรื่องที่จะเล่าต่อไปในหนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องราวทำนองนี้ คือว่าด้วยเมืองที่ทำให้คนที่อยู่ในเมืองนั้นรู้สึกว่าคุณเองได้รับการเอาใจใส่ ได้รู้สึกถึงความพยายามของรัฐบาลท้องถิ่นที่จะทำทุกอย่างเพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชากรในเมืองดีขึ้น คำว่า “คุณภาพชีวิต” ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าโครงสร้างพื้นฐานอย่างน้ำ ไฟ ถนน แต่

หมายถึงการจัดการเมืองให้มีมิติของศิลปะ สุนทรียะความงามแทรก
อยู่ในทุกๆ อย่างก้าวของการใช้ชีวิตในเมือง

แขกเชื่อว่า สิ่งแวดล้อมที่ได้รับการคิดและออกแบบมาอย่าง
ดีจะช่วยขัดเกลาจิตใจของคนที่อยู่อาศัยในที่นั้นๆ ผิดหรือถูกไม่รู้
แขกเชื่อว่ามนุษย์พึงมีสิทธิที่จะได้ฝึกฝนผัสสะที่ละเอียดอ่อน แขก
เชื่อว่าเราพึงได้รับสิทธิที่จะสละความหยาบกระด้างออกไปจากใจ

เมืองที่ได้รับการออกแบบและดูแลอย่างดีจากรัฐบาลท้องถิ่น
อย่างเกี้ยวไต่ได้มอบสิทธินั้นให้กับพลเมือง — สิทธิที่จะขัดเกลา
ผัสสะและฝนสายตาให้อ่อนไหวเฉียบคมกับความงาม

เรื่องเล่าสั้นบ้าง ยาวบ้าง และไม่มีอะไรต่อเนื่องกันเลยที่จะ
ได้อ่านต่อไปในหนังสือเล่มนี้คือความพยายามของแขกที่จะสะท้อน
แนวคิดนี้ผ่านกิจกรรมสามัญในชีวิต

**มันอาจไม่ใช่งานเขียนที่งดงาม แต่มันทะเยอทะยานอยาก
บอกเล่าถึง “ความงาม”**

ด้วยรัก

ฮิมิโตะ ณ เกียวโต

Tokyo

つづく